

Toezichtkader Raad van Toezicht

Stichting Samenwerkingsverband VO Amstelland en de Meerlanden

Inhoudsopgave

1. Organisatie
2. Visie op intern toezicht
3. De structuur van het intern toezicht
4. Toezichtkader
5. Informatievoorziening
6. Evaluatie
7. Slotbepaling

1. Organisatie

Stichting VO Samenwerkingsverband Amstelland en de Meerlanden ("SWVAM") vormt het samenwerkingsverband in de zin van artikel 17a lid 2 Wet op het voortgezet onderwijs ("Wvo") in de regio Amstelland en de Meerlanden. SWVAM heeft tot taak de krachtens artikel 17a Wvo aan het samenwerkingsverband toegekende taken.

De schoolbesturen nemen deel aan het samenwerkingsverband door het sluiten van een aansluitingsovereenkomst met SWVAM en worden aangemerkt als aangeslotenen van SWVAM.

Het bestuur van SWVAM bestaat uit één directeur-bestuurder rekening houdend met onderstaande voorwaarden.

Tot directeur-bestuurder van SWVAM kan niet worden benoemd een persoon die reeds een bestuurs- of toezichthoudende functie vervult of heeft vervuld bij een aangeslotene van SWVAM, noch een lid van de Raad van Toezicht van SWVAM of een voormalig lid van de Raad van Toezicht van SWVAM. Tot directeur-bestuurder kan evenmin worden benoemd een persoon die reeds de functie van intern toezichthouder vervult bij een andere onderwijsorganisatie binnen het voortgezet onderwijs - niet zijnde een aangeslotene. Voorts kan de directeur-bestuurder niet tegelijkertijd de functie van intern toezichthouder vervullen bij een onderwijsorganisatie buiten het voortgezet onderwijs, tenzij deze organisatie niet actief is in de regio waarin SWVAM haar taken uitoefent (regio Amstelland en de Meerlanden).

De directeur-bestuurder is in dienst van SWVAM.

Het intern toezicht is binnen SWVAM vorm gegeven door middel van het zogenaamde raad-van-toezicht-model. In dit model is sprake van een scheiding tussen bestuur en toezicht; de toezichthouders maken geen onderdeel uit van het bestuur. De Raad van Toezicht ("RvT") van SWVAM bestaat uit evenveel toezichthouders als dat er aangesloten schoolbesturen zijn. Tot leden van de RvT worden in beginsel leden van de colleges van bestuur benoemd van de aangesloten schoolbesturen.

2. Visie op intern toezicht

Het toezicht staat ten dienste van het doen realiseren van de doelstelling van SWVAM en het uitoefenen van de wettelijke taken van het samenwerkingsverband zoals dat wordt gevormd door SWVAM, in het maatschappelijk belang. De RvT onderscheidt de volgende taken en rollen van de RvT:

2.1 Het bestuur met raad en advies terzijde staan ("guidance")

Hieronder verstaat de RvT:

- het adviseren van de directeur-bestuurder, zowel op eigen initiatief als op verzoek, met name in de voorbereiding van besluitvorming (zie ook hierna het besluitvormingsproces), zowel door de RvT als geheel, als door de individuele leden, als door middel van commissies van de RvT;
- het er voor zorg dragen dat de directeur-bestuurder tijdig de ruimte krijgt om te 'sparren', expertise te delen en te klankborden, zowel met de RvT zelf, als met de interne commissies van de RvT, als met externe partijen/organisaties, als dat in het belang van SWVAM gewenst wordt geacht.

2.2 Het toezicht houden op het beleid van de directeur-bestuurder en de algemene gang van zaken binnen SWVAM ("control")

Hieronder verstaat de raad van toezicht:

- a) het bewaken van het toepasselijk normatief kader, bestaande uit
 - wet- en regelgeving;
 - governance code VO-Raad;
 - geformuleerde kernwaarden: verbinden, vertrouwen, verantwoorden;
- b) het toezicht houden op de (financiële) instandhouding van SWVAM, uitmondend in:
 - het geven van een zelfstandig oordeel over de mate van rechtmatige en doelmatige besteding van de verkregen bekostiging en overige middelen;
 - het benutten van de statutaire goedkeuringsrechten;
 - het afwegen van de (financiële risico's op zowel de korte als de lange termijn (solvabiliteit en rentabiliteit);
- c) het houden van toezicht op de kwaliteit van de (uitvoering van de) werkzaamheden van SWVAM, bestaande uit:

- de borging van het stelsel van kwaliteitszorg;
- inzicht in de toelaatbaarheidsbeoordelingen;
- de kwaliteit van toetsing, de inhoud van de door de onderwijsinstellingen aangeboden programma's;
- inzicht in de door SWVAM behaalde resultaten op het gebied van het passend onderwijs en de visie dat alle leerlingen een zo passend mogelijke plaats in het onderwijs zouden moeten kunnen krijgen, mede in relatie tot de besteding van de middelen door SWVAM;
- het toezien op het betrekken van de relevante stakeholders van SWVAM en de behartiging van diens belangen in de werkzaamheden van SWVAM.

2.3 Het vervullen van de werkgeversrol ten opzichte van de directeur-bestuurder

Hieronder verstaat de RvT:

- het houden van toezicht op het functioneren van de directeur-bestuurder en het bewaken van de bestuurskracht van SWVAM.

Het is vanuit deze werkgeversrol dat de RvT:

- de werving- en selectieprocedure, de profielschets en eventuele kwaliteitseisen voor de directeur-bestuurder vaststelt;
- de directeur-bestuurder selecteert, benoemt, schorst en ontslaat;
- de bezoldiging en verdere arbeidsvoorwaarden van de directeur-bestuurder vaststelt (Wet Normering Topinkomens);
- de algemene en individuele functionerings- en beoordelingsgesprekken met de directeur-bestuurder voert.

De invulling van het interne toezicht gaat uit van te onderscheiden taken en rollen en kan qua intensiteit en mate van betrokkenheid verschillen. De verschillen zijn te herleiden tot het betreffende domein, zijn afhankelijk van het tijdspad van de besluitvormingscyclus (zie hierna) en kunnen per lid van de RvT verschillen.

Om een verantwoorde keuze in de intensiteit van het intern toezicht te maken, draagt de RvT ervoor zorg dat hij inzicht heeft in de staat van de organisatie, dat hij voldoende tijd heeft om betrokken te zijn en dat de noodzakelijke competenties en deskundigheden aanwezig zijn.

De RvT positioneert zich op zo'n manier dat hij een meerwaarde voor de organisatie en het functioneren van het samenwerkingsverband meebrengt. In dat kader brengen de leden van de RvT hun kennis en ervaringen vanuit de eigen organisatie in. De leden van de RvT oefenen het intern toezicht collectief (als RvT) uit, in het belang van het samenwerkingsverband en de daarbij aangesloten onderwijsorganisaties. De RvT evalueert periodiek (bij voorkeur jaarlijks) zijn inhoudelijk en procesmatig functioneren.

De RvT laat zich bij de uitoefening van zijn taken en rollen ondersteunen door daartoe door de RvT in te stellen commissies¹. De RvT stelt in ieder geval de volgende commissies als vaste commissies van de RvT in, naast de mogelijkheid van de RvT om voor een bepaald thema een al dan niet tijdelijke commissie of werkgroep in te stellen:

- *De auditcommissie*
- *De remuneratiecommissie*
- *De onderwijskwaliteitscommissie*

De concrete taken en bevoegdheden van deze commissies, alsmede hun samenstelling en werkwijze, zijn in een afzonderlijke reglement door de RvT uitgewerkt. Het is ook mogelijk om specifieke (thema)commissies in te stellen, die alsdan een bepaald onderwerp nader uitdiepen ten behoeve van het goed functioneren van de RvT.

De RvT hanteert een jaar- en vergaderplanning. De (voorbereidende) vergaderplanning van de vaste commissies van de RvT sluit aan bij deze jaar- en vergaderplanning. In de jaar- en vergaderplanning van de RvT wordt rekening gehouden met momenten voor verantwoording en verslaglegging door de vaste commissies aan de RvT.

De RvT pleegt ten minste tweemaal per jaar overleg met de Ondersteuningsplanraad.

3. De structuur van het intern toezicht

Het besluitvormingsproces kan in zijn algemeenheid overzichtelijk worden weergegeven op basis van onderstaand schema.

Een besluit start met een *initiatief*, gevolgd door *de voorbereiding*. Vervolgens wordt het *besluit* genomen, al dan niet met (voorafgaande) *goedkeuring* van het intern toezichthoudend orgaan. Het besluit wordt *uitgevoerd* onder verantwoordelijkheid van de directeur bestuurder en daarna *geëvalueerd* door de directeur-bestuurder en de RvT gezamenlijk. Dit leidt tot een nieuw *initiatief*, etc:

Bij de uitoefening van de toezichthoudende taak is van belang voor te houden in welke fase van het besluitvormingsproces het (voorstel voor het) besluit zich bevindt. De RvT heeft een dubbele, maar sterk van elkaar te onderscheiden, functie in het besluitvormingsproces.

1) Guidance bij voorbereiding van besluitvorming door directeur-bestuurder.

De RvT fungeert als klankbord en adviesorgaan bij het initiëren en voorbereiden van besluiten van de directeur-bestuurder. De RvT denkt mee met de directeur-bestuurder en helpt de directeur-bestuurder waar mogelijk en nodig ("guidance"). Immers, zonder volledige draagkracht voor een voorstel, kan een voorstel nimmer een (gedragen) besluit worden.

¹ Het reglement voor deze commissies is vastgesteld op 14-12-2017

De guidance functie kan door de RvT als geheel worden uitgeoefend, bijvoorbeeld tijdens reguliere vergaderingen van de RvT. Voorts kan dit door de individuele leden van de RvT plaatsvinden, bijvoorbeeld doordat de directeur-bestuurder individuele leden van de RvT om advies vraagt vanuit hun profiel, expertise en achtergrond.

De uitoefening van de guidance functie van de RvT geschiedt mede door de (vaste) commissies van de RvT.

De auditcommissie bereidt tezamen met de directeur-bestuurder in ieder geval de volgende (voorstellen voor) besluitvorming voor:

- de jaarlijkse begroting;
- de meerjarenbegroting (indien van toepassing);
- de jaarrekening;
- de financiële paragraaf van het ondersteuningsplan;
- tussentijdse rapportages

De voorbereiding van een voorstel vindt plaats door de directeur-bestuurder, al dan niet in opdracht van de directeur-bestuurder binnen de organisatie van SWVAM. Dit voorstel wordt besproken met de betreffende commissie conform de vergaderplanning, zoals uitgewerkt in het reglement. Commissies krijgen daartoe tijdig voor de vergaderingen de relevante documenten toegestuurd. De commissies geven advies aan de directeur-bestuurder en hebben het recht om wijzigingen voor te stellen in de betreffende voorbereidende documenten (recht van amendement). De directeur-bestuurder draagt ervoor zorg dat de voorgestelde wijzigingen, indien passend, worden verwerkt in de voorstellen en legt de voorstellen nogmaals voor aan de betreffende commissie, hetzij tijdens een volgende vergadering, hetzij schriftelijk - afhankelijk van de vergaderplanning. De betreffende commissie beoordeelt het aangepaste voorstel en accordeert dit voorstel voor verdere voorbereiding voor besluitvorming, waarna dit voorstel, indien van toepassing, wordt voorgelegd aan de RvT ten behoeve van de formele goedkeuring van de RvT (zie hierna), dan wel brengt opnieuw wijzigingen aan conform het hier gezegde (recht van amendement).

Voorts heeft de RvT een toezichhoudende en goedkeurende functie, bij de formele besluitvorming van de directeur-bestuurder. In de statuten van SWVAM is een lijst opgenomen van de besluiten van de directeur-bestuurder die goedkeuring behoeven van de RvT. Voorts is de RvT bevoegd, indien de RvT dat in het belang van SWVAM noodzakelijk acht, ook andere besluiten van de directeur-bestuurder aan zijn goedkeuring te onderwerpen. Deze besluiten worden alsdan schriftelijk aan de directeur-bestuurder meegedeeld en verwerkt in het reglement van de commissies van de RvT. In dit reglement kan de RvT voorts vastleggen welke besluiten van de directeur-bestuurder in ieder geval de voorafgaande goedkeuring van de RvT behoeven en welke besluiten desgewenst ook achteraf ter goedkeuring kunnen worden voorgelegd, een en ander onverminderd het hierna vermelde uitgangspunt dat de formele besluitvorming door de directeur-bestuurder zoveel mogelijk gedurende dezelfde vergadering plaatsvindt als de vergadering waarin de RvT goedkeuring verleent. De besluiten die niet in de statuten en/of bij afzonderlijk besluit

van de RvT aan goedkeuring van de RvT zijn onderworpen, kan de directeur-bestuurder zelfstandig nemen.

2) Goedkeuring van besluiten (control)

De RvT toetst of de (voorgenomen) besluiten van de directeur-bestuurder passen in het vastgestelde beleid, geen onnodige financiële risico's opleveren voor SWVAM, naar behoren worden uitgevoerd en monitort/evalueert de uitvoering ("control"). Om ervoor te zorgen dat de control rol van de RvT op een goede wijze kan worden uitgeoefend en de directeur-bestuurder en de RvT een goede discussie kunnen voeren omtrent het voorstel, geldt als werkafpraak dat het verlenen van goedkeuring door de RvT en het nemen van het formele besluit door de directeur-bestuurder steeds in dezelfde vergadering plaatsvinden. De RvT heeft geen recht van amendement en kan mitsdien op het moment dat een besluit ter formele goedkeuring van de RvT wordt voorgelegd, géén wijzigingen meer aanbrengen in het voorgenomen besluit. Indien de RvT niet akkoord kan gaan met het voorgenomen besluit, keurt de RvT het voorstel c.q. besluit niet goed. Indien geen goedkeuring wordt verleend, kan de directeur-bestuurder het betreffende besluit niet nemen. De directeur-bestuurder is gehouden op dat moment een herzien voorstel voor te bereiden, afhankelijk van het betreffende thema in overleg met de betreffende commissie van de RvT, dat vervolgens opnieuw ter goedkeuring aan de RvT wordt voorgelegd.

De control functie van de RvT wordt voorbereid in overleg met de diverse commissies. De commissies beoordelen de (voorstellen voor) besluitvorming, toetsen deze aan het vastgestelde beleid, beoordelen de risico's en vragen daar waar nodig aanvullende informatie op. Daartoe vindt waar wenselijk voorbereidend overleg plaats tussen de directeur-bestuurder en de diverse commissies van de RvT, bij voorkeur tijdens de reguliere vergaderingen van de diverse commissies (die zo worden gepland dat deze goed aansluiten op reguliere vergaderplanning van de RvT). De commissies adviseren aan de RvT ter zake het al dan niet verlenen van goedkeuring aan het (voorstel voor) besluit.

NB

Het is goed mogelijk dat daar waar (de leden van) de RvT enthousiast is/zijn over een voorstel en daar volop in meegaan in de guidance rol bij het uitwerken van het initiatief, zij in de control rol toch het betreffende voorstel c.q. besluit niet goedkeuren (als gevolg waarvan de directeur-bestuurder een nieuw voorstel moet doen). De rollen van de RvT staan dat toe, als dat tot een betere behartiging van de belangen van SWVAM leidt.

4. Toezichtkader

De RvT wordt vooraf betrokken bij majeure (beleids)ontwikkelingen en verzamelt de informatie die noodzakelijk wordt geacht ter beoordeling in hoeverre het handelen van de directeur-bestuurder voldoet aan de daaraan gestelde eisen, vormt zich daarover een oordeel en intervenueert eventueel naar aanleiding daarvan. Het kader voor dit (intern) toezicht bestaat uit de onderstaande uitgangspunten.

4.1 Strategie

- De RvT ziet er op toe dat er een helder en gefundeerd strategisch (meerjaren)beleidsplan is en dat de strategie, indien nodig, aangepast wordt aan actuele ontwikkelingen.
- De RvT ziet er op toe dat het beleid van de organisatie en de voorstellen van de directeur-bestuurder voldoende gericht zijn op het realiseren van de ontwikkelde strategie.

4.2 Dialoog

- De RvT ziet er op toe dat de organisatie de aangesloten schoolbesturen en diens interne omgeving (leerlingen, ouders/verzorgers, medewerkers, directiebestuur, zorgcoördinatoren) actief betreft bij de besluitvorming over doelstellingen en werkomstandigheden en dat het beleid tot stand komt in een open dialoog met de aangewezen medezeggenschapsorganen en de Ondersteuningsplanraad. De RvT heeft periodiek contact met de interne omgeving (bijv. door het bijwonen van bijeenkomsten) om informatie te verkrijgen over (onder meer) sfeer, eventuele tegenstellingen en het draagvlak voor beleid.
- De RvT ziet er op toe dat de organisatie voldoende afstemt met de externe omgeving (relevante partners in de stad en de wijk, gemeentes, samenwerkingsverband primair onderwijs en de MBO instellingen) en dat het beleid van de organisatie voldoende bijdraagt aan het draagvlak van de organisatie in de gemeente(n) en de regio.
- De RvT zorgt er voor dat zijn externe vertegenwoordiging behoorlijk verloopt.

4.3 Relatie met de directeur-bestuurder en werkgeversrol RvT

- De RvT is strategisch gesprekspartner van de directeur-bestuurder, houdt toezicht op de uitvoering van de taken en de uitoefening van de bevoegdheden door de directeur-bestuurder, waaronder begrepen de taak en verantwoordelijkheid van de directeur-bestuurder om zorg te dragen voor de kwaliteit van het samenwerkingsverband en staat de directeur-bestuurder gevraagd en ongevraagd met raad terzijde.
- De RvT vervult de werkgeversrol ten opzichte van de directeur bestuurder. De vaststelling van het salaris en de regeling van de overige arbeidsvoorwaarden van de directeur-bestuurder geschiedt door de RvT.
- De RvT evalueert en beoordeelt jaarlijks het functioneren van de directeur-bestuurder. De remuneratiecommissie bereidt deze evaluatie en beoordeling voor, op basis van inbreng uit de organisatie. De remuneratiecommissie voert vervolgens een functionerings- respectievelijk beoordelingsgesprek met de directeur-bestuurder en legt de uitkomsten en gemaakte afspraken schriftelijk vast.

- De RvT evalueert periodiek en in aanwezigheid van de directeur-bestuurder de onderlinge samenwerking en relatie tussen de directeur-bestuurder en de RvT en de inhoud en werking van dit toezichtkader, eventueel onder externe begeleiding.
- De RvT ziet er op toe dat jaarlijks verantwoording wordt afgelegd (in de jaarrekening) over de bezoldiging en de arbeidsvoorwaarden van de directeur-bestuurder.

4.4 Actualiteiten

- De RvT ziet er op toe dat hij periodiek wordt geïnformeerd over actuele beleidsontwikkelingen en de (mogelijke) gevolgen daarvan voor de organisatie.

4.5 Financiën en risicomanagement

- De RvT ziet er op toe dat de financiële middelen van het samenwerkingsverband zo worden ingezet dat deze bijdragen aan de realisering van de (strategische) doelstellingen.
- De RvT ziet er op toe dat de financiële gevolgen van beleidsvoorstellen gedekt zijn binnen de goedgekeurde (meerjaren)begroting.
- De RvT ziet er op toe dat de financiële informatieverstopping van de directeur-bestuurder voldoende is, waarbij in het bijzonder wordt gelet op de solvabiliteit, de liquiditeit, de rentabiliteit, het risicoprofiel, de omvang van het eigen vermogen in relatie tot het risicoprofiel, de goedkeurende verklaring van de externe accountant (indien van toepassing) de begroting, de meerjarenbegroting en de jaarrekening, voor welke indicatoren de directeur-bestuurder jaarlijks doelstellingen formuleert in het strategisch beleidsplan.
- De RvT ziet er op toe dat hij door de directeur-bestuurder direct op de hoogte wordt gebracht van (financiële) onregelmatigheden.
- De RvT ziet er op toe dat de interne risicobeheersing- en controlesystemen naar behoren functioneren.
- De RvT wijst de externe accountant aan conform artikel 11 lid 6 van de statuten van SWVAM, voert periodiek overleg met deze accountant, beoordeelt jaarlijks het functioneren van de accountant, besteedt de functie van externe accountant (minimaal) om de vijf jaar opnieuw aan, en ziet erop toe dat de aanbevelingen van de accountant worden nageleefd en opgevolgd.
- De RvT ontvangt tijdig voorafgaand aan de vergadering als bedoeld in artikel 12 lid 3 en artikel 19 lid 3 van de statuten van SWVAM het bestuursverslag en jaarrekening, inclusief managementletter en eventuele aanbevelingen van de accountant.

5. Informatievoorziening

De directeur-bestuurder informeert de RvT proactief, tijdig, correct en volledig. In de regel zal dit geschieden als voorbereiding van, dan wel tijdens de vergaderingen van de RvT en/of

de commissies. Indien daartoe aanleiding is, zal het de directeur-bestuurder de RvT tussentijds van relevante informatie voorzien.

In ieder geval verwacht de RvT dat de directeur-bestuurder hem op de hoogte zal houden (van de risico's) ten aanzien van:

- ontwikkelingen op het gebied van de positionering en de strategie van SWVAM;
- de ontwikkeling van aangelegenheden, voor de formele besluitvorming waarvan hij de goedkeuring van de RvT behoeft;
- problemen en conflicten van enige betekenis voor SWVAM;
- problemen en conflicten van enige betekenis voor SWVAM in de relatie met derden, zoals overheden en samenwerkingspartners;
- calamiteiten, bijvoorbeeld die calamiteiten die gemeld zijn bij de Onderwijsinspectie;
- (het schikken van) gerechtelijke of arbitrale procedures of klachten tegen de stichting,;
- kwesties, waarvan verwacht kan worden dat deze in de publiciteit komen.

Ten behoeve van de informatievoorziening door de directeur-bestuurder aan de RvT kan een aanvullend informatieprotocol (werkafspraken omtrent informatievoorziening) worden opgesteld, dat aan het reglement van de RvT wordt gehecht.

6. Evaluatie RvT

Eenmaal per jaar wordt een vergadering van de RvT gehouden, in welke vergadering het functioneren van de RvT wordt geëvalueerd, mede in relatie tot de visie op het intern toezicht als opgenomen in dit toezichtkader. Hierbij wordt tevens de onderlinge samenwerking en relatie tussen de RvT en de directeur-bestuurder betrokken. Ook beschouwt de RvT het functioneren van het samenwerkingsverband in de relatie tot de aangeslotenen en de wijze van afvaardiging van de aangeslotenen bij het samenwerkingsverband (in de raad van toezicht). De evaluatie staat ten dienste van het intern toezichthouderschap van de RvT, alsmede de vormgeving van de relatie tussen het samenwerkingsverband en de aangeslotenen.

Onderdeel van de evaluatie is in ieder geval het besluitvormingsproces en een evaluatie/monitoring van de genomen en uitgevoerde besluiten. Hebben deze besluiten gebracht wat hiervan tevoren werd verwacht? De RvT betreft in zijn evaluatie nadrukkelijk ook het onderhavige toezichtkader en de maatschappelijke ontwikkelingen rondom passend onderwijs. De evaluatie resulteert zo nodig in een aantal (proces)voornemens voor het navolgende jaar.

De conclusies van de zelfevaluatie van de RvT worden gedeeld en besproken met de directeur-bestuurder.

7. Slotbepaling

Dit toezichtkader is door de RvT vastgesteld tijdens de vergadering op 18 juni 2020 en is in werking getreden op 18 juni 2020.

Het toezichtkader wordt jaarlijks geëvalueerd en kan door de RvT worden gewijzigd.

De RvT draagt zorg voor openbaarmaking van het toezichtkader.